

# AKP demokratikleşme yoluna girebilir mi?

Zafer Üskül Hoca  
yanıldığını anlayacak!

AKP mazlum pozlarına bürünerek oyunu arttırma çabası içinde olmuş ve bu politikası ona önemli bir başarı sağlamıştır. AKP'den köklü bir demokratikleşme hamlesi bekleyenlerin hüsrana uğrayacağını önümüzdeki aylar net bir biçimde gösterecektir

AKP'nin aldığı % 47 oyluk toplumsal desteğe dayanarak askeriyeye üzerindeki etkisini nasıl sınırlandırabilir?

Bunun ilk koşulu 12 Eylül cuntacılarının oluşturdukları anayasanın değiştirilmesidir.

Bu anayasa değiştirilmeden Türkiye'nin demokratikleştirilmesi mümkün değildir.

Anayasa'nın değiştirilmesi ardi sıra bir dizi yasanın da değiştirilmesini beraberinde getirecektir.

Kuşkusuz AKP eliyle gerçekleştirilecek olan böylesi düzenlemeler yukarıdan aşağıya reformlar yapılması anlamına gelir ve ezilen sınıfların bu reformların arkasında durmadığı şartlarda bu düzenlemelerin her an ortadan kaldırılması mümkündür.

AKP böyle bir yola girebilir mi?

Hiç sanmıyoruz.

Seçimlerin hemen öncesinde AB normlarıyla çeliştiği halde polis yetkilerinin sınırsızca artırılması bunun en açık kanıtını oluşturmaktadır.

Bildiğimiz gibi, Zafer Üskül'ün AKP'den milletvekili adayı oldu. Üskül'ün AKP'den aday olmasına dair bir çok yorum yapıldı. AKP'nin seçimlerden sonra değiştirmeye düşündüğü 12 Eylül Anayasası için Zafer Üskül'ün katkılardan yararlanmak amacıyla onu kendi listelerinden milletvekili adayı gösterdiği en çok öne çıkan yorumdu. AKP kurmaylarının Üskül'e böyle bir teklifle gittiklerini kuskuyu yoktur. Zafer Üskül belli ki bu teklifi cazip bulmuş ve AKP'den milletvekili adayı olmuştur.

AKP listelerinden seçime giren ve Meriç'in den milletvekili seçilen Zafer Üskül'ün açıklamaları karşısında AKP kurmayları sanki Üskül kendi partilerinin milletvekili değilmiş gibi tepki gösterdiler. Üskül demokratik bir tepki göstererek, Anayasa'dan Kemalizm ile ilgili ibarelerin çıkarılmasını istedi, hemen bütün AKP'li yetkililer Üskül'ün bu tutumunu yadırgadıklarını, katılmadıklarını açıkladılar.

AKP mazlum pozlarına bürünerek oyunu arttırma çabası içinde olmuş ve bu politikası ona önemli bir başarı sağlamıştır. AKP'den köklü bir demokratikleşme hamlesi bekleyenlerin hüsrana uğrayacağını önümüzdeki aylar net bir biçimde gösterecektir.

AKP eliyle Türkiye'nin demokratikleşmesi beklenemez.

Zafer Üskül hoca da yanıldığını kısa süre içinde anlayacaktır.

Bağımsızların aldığı oylar ve Genelkurmay ile arasına mesafe koymaya çalışan DP oyları da AKP'nin aldığı oylarla birlikte düşünüldüğünde toplumun yarısından fazlasının askeriyeye müdahalesine karşı olduğunu gösteriyor

Erdal  
KARA | İSTANBUL

Yaşanmış tarihten kendilerine ders çıkararak 12 Eylül cuntacılarının maksatları belliydi. En önemli marifetlerinden biri de 12 Eylül Anayasası'nı yapmak oldu.

Demokratik hak ve özgürlükler tırpanlanacak, siyasal istikrar sağlanacak, her hakın karşısına bir yasak dikilerek toplum hizaya getirilmeye çalışılacaktı.

Cuntacıların planları başarıya ulaşamadı. 25 yıldır 12 Eylül Anayasası yürürlükte olsa bile, kışla disiplini gibi, her hakın karşısına bir yasak dikilerek siyasal istikrarın sağlanamayacağı kısa sürede açığa çıktı. Askerler kimi işaret ettilerse toplum işaret edilen yere değil de bir başka seçeneğe yönelerek tepkisini göstermeye çalıştı. Askerlerin siyasete müdahalesinin başarılı olduğu tek dönem Refahiyol dönemidir.

Refahiyol döneminde tankların Sincan'da yürütülmesinin ardından Hükümeti düşürme başarısı gösterilmiş, Öcalan'ın yakalanmasının verdiği avantajla birlikte milliyetçilik kışkırtılarak seçimlerden istenilen sonucu alınmıştı. DSP birinci parti olmuş, MHP de beklenenden daha fazla oy almıştı. Lakin bu başarının çok özel şartlarda gerçekleştiğini bilmek gerekmektedir. Öcalan'ın ABD tarafından Türkiye'ye tesliminin ardından ortaya çıkan şartların olağan şartlar olduğunu düşünmek için hiçbir neden yoktur.

Belli ki askerler aynı senaryonun bir kez daha uygulanabileceği yanılığına sürüklendiler. 27 Nisan Muhturası'nın ardından, Anayasa Mahkemesi'ni baskı altına alarak Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de istedikleri sonucu elde ederek, Gül'ün seçilmesini engellediler. Ardından derin devlet destekli cumhuriyet mitingleri ile toplumsal dayanıklarının güçlü olduğu yanılığın da yaratmayı başardılar. Ancak seçim sonuçları askerler için tam bir hayal kırıklığı yarattı. AKP seçimlerden % 47 oyla birinci parti olarak çıktı ve genelkurmayın verdiği açık desteğe, CHP ile DSP'nin büyük sermayenin de tercihi doğrultusunda birleşmesine rağmen CHP'nin oyları hiçbir ilerleme gösteremedi.



medi.

Seçim sonuçlarının yüzeysel bir değerlendirmesi bile, genelkurmayın planını tutmadığını açık bir biçimde gösteriyor. AKP'ye verilen oylar tartışmaya yer vermeyecek ölçüde askeriyeye müdahalesine tepki oyları olarak değerlendirilmelidir. Kuşkusuz AKP'ye verilen oyların analizi sadece bu faktör ile izah edilemez ancak 27 Muhturası ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesinde yapılan kamuoyu araştırmalarında AKP'nin oyununu, kimi kuruluşların anketlerinde % 32-33, kimi kuruluşların anketlerinde ise nerede ise % 26-27 seviyelerine düşmüş olması, AKP'nin almış olduğu oylarda tepki oylarının ne kadar etkili olduğunu da açıkça göstermektedir. Zaten Ertuğrul Günay ve Zafer Üskül gibi sosyal demokrat siyasetçilerin AKP'yi tercih etmiş olmalarının da bunun önemli bir göstergesi olduğunu görmek gerekir. Bağımsızların aldığı oylar ile, genelkurmay ile arasına mesafe koymaya çalışan DP oyları da birlikte düşünüldüğünde toplumun yarısından fazlasının askeriyeye müdahalesine karşı olduğunu düşünmek gerekmektedir. Seçim sonuçları askerlerin siyasete müdahalelerinde onla-

rn önüne önemli bir engel olarak çıkacaktır. Kuşkusuz bu askeriyeye müdahalesinin engellenmesi. Koşulların kendi lehlerine döndüğünü gördükleri ilk anda yine siyasete müdahale etmenin kanallarını arayacaklardır. Böyle bir yönelimi engellemenin en önemli yolu anayasal ve yasal açıdan askeriyeye müdahalesini kısıtlayan düzenlemelerin bir an önce gündeme sokulmasıdır. Bakalım AKP aldığı % 47 oya dayanarak böyle bir düzenleme yapmaya girişebilecek midir? Bakalım AKP MGK'nın ve her kriz döneminde derin devletin izinden giden Cumhurbaşkanlığı'nın yetkilerini kısıtlama becerisini gösterebilecek mi? Bakalım AKP askeriyeye anayasa ve yasalarda bulunan yetkilerini budayabilecek mi? Bakalım AKP seçmeninden aldığı desteği doğru yorumlayıp yukarıdan aşağıya da olsa kimi demokratik reformları gerçekleştirmeye cesareti gösterebilecek mi? Bunu hep bir birlikte göreceğiz. AKP'nin seçimlere giderayak polis yetkilerini sınırsızca artırdığını düşündüğümüzde umutlu olmak için hiçbir neden yoktur.

## Parlamentoda temsil



İşçilerin, ezilenlerin parlamentoda ilk temsili Türkiye İşçi Partisi ile gerçekleşti. İkinci temsil DEP'ilerin SHP listelerinden seçime girmeleriyle oldu. Ama bu bir başka partinin çatısı altında gerçekleşmiştir. Şimdi ise bağımsız adaylarla parlamentoya girilmiştir. Ezilenlerin, işçilerin kendi adlarıyla temsili yaklaşık kırk yıl sonra bir kez daha gerçekleşmiştir. Bu tarihi bir olaydır. Parlamentoda işçilerin, ezilenlerin, Kürtlerin temsili önemlidir. Parlamento gerçekleri açıklamak için önemli bir küstüdüdür. İşte bu yüzden, 2007 seçimleri bizler için, işçiler, ezilenler, Kürtler için bir başarı olarak tarihe yazılacaktır. Lakin bu başarının gözleri kamaştırması gerekmez. Bir de bardağın boş tarafına bakmakta yarar vardır. 2002 seçimlerine Emek-Baş-Demokrasi Bloku ile girilmiştir. Blok bir heyecan dalgasına neden olmuştur. Seçim sonuçları beklentilerin altında kalmış olsa bile, % 6,2 oy oranına ulaşılmıştır.

2007 seçimlerinden bu orana ulaşamadığı ortadadır. Hemen hemen bütün ülke sahunda oyların düştüğü meydandadır. Yaklaşık % 30 oranında düşmüştür, emek, barış, demokrasi güçlerinin oyları. Kuşkusuz kimi sosyalist grupların parlamentoya girmeyi yeterli kadar önemsemeyen, rekabetçi tutumlarının bunda etkisi vardır. Ama bunun sonuçlar üzerinde çok az etkiye bulunduğunu alınmış olan oylar ortaya koymaktadır. Besbelli ki, üzerinde ciddiyetle düşünülmeye gereken bir gerçekle yüz yüzeyiz. Niçin emek-barış-demokrasi güçleri ilerleme göstermemiştir? Niçin oylar düşmüştür? Seçimlerin ardından emek-barış-demokrasi güçlerinin önünde bu sorunun açık ve anlaşılır bir cevabını bulma görevi durmaktadır. Bu görevden kaçmak, kendi hatalarını görmekten kaçınmaktır.

## Şovenizm yarışında iki parti

MHP seçimlerden % 14 oy alarak çıktı. Bu başarı mıdır?

MHP kurmayları hayal kırıklığına uğramış olsalar bile bu başarıdır.

Bu başarının mimarı kimdir? Bunun anlayabilmek için MHP lideri Bahçeli'nin seçim meydanlarında anlattıklarına bakmak gerekir. Ne anlattı Bahçeli seçim meydanlarında? Onun propagandasının ama teması neydi?

İssizliğe çözüm önerileri mi sundu Bahçeli? Yoksulluğu nasıl kaldıracacağının programını mı anlattı? Bunların hiç biri değil MHP'nin propagandasının ana eksenini milliyetçi-soven temalar oluşturuyordu.

Peki bu kulvarda kiminle yarıştı MHP. Kiminle olacak CHP ile. Hatta iş o düzeye vardı ki, Cumhuriyet Gazetesi yazarı İlhan Selçuk yazarak tarihinin en vezir ifadesini yumurtlayıverdi: "Sağcılar MHP'ye, solcular CHP'ye oy versin." Şairat korkusu ile "titreyen" seçmen böyle mi yaptı peki?

Ne gezer... 2002 seçimleri ile yapılacak bir karşılaştırma hiç de böyle olmadığını ortaya koyar. 2002

seçimlerinde sovenizm yarışına çıkmış olan sağ partilerin oy oranları neydi?

DYP % 9,5, MHP % 9, GP % 7,5 oy aldı Toplamı ne eder? % 26. Peki bu seçimde olan nedir?

Genç Parti, MHP ile yarışmanın mümkün olmadığını farkına vardı. 2002 seçimlerindeki soven propaganda yerine "ezilenler iktidar olacak!" siyanıyla ortaya çıktı. Sanırsın sol bir parti seçimlere giriyor.

Ya DP? Ağar'ın nasıl bir söylem tuttuğunu biliyoruz. DYP'nin 2002 seçimlerindeki söylemi ile uzaktan yakından bir alakası yoktu Ağar'ın seçim meydanlarında anlattıklarının.

Sonuç olarak MHP % 14 oy aldı. Yani 2002 seçimlerinde % 26 olan soven milliyetçi söylemden etkilenen sağ oylar % 14'e düştü.

Peki CHP'nin oylarına ne oldu? Ne olacak DSP ile birleşme bile işe yaramadı. CHP'nin oyları yerinde saydı. Hem de muhalefette olduğu halde.

Bundan ne sonuç çıkar? Bundan çıkan sonuç sudur: Milliyetçi-soven

propaganda yürüten CHP sağ seçmeni etkileyememiş, avucunu yalamamıştır. Seçmen aslı varken kafatasçının yeni yetmesine itibar etmemiştir. Lakin CHP'nin bu tutumu, MHP'nin soven-milliyetçi propagandasına mesruluk kazandırmıştır. Meydanlarda ip atmak olağan bir durum olmuştur.

Seçim sonuçlarından sonra CHP kurmayları bu durum üzerine düşüncüler mi? Hiç sanmıyoruz. Seçimlerin ardından birkaç gün sırta kadem basan Baykal ilk basın toplantısında Türkiye tarihinin en arsız siyasetçisi olduğunu göstermiştir. Ona göre ortada bir başarısızlık yoktur. CHP oy kaybetmemiştir.

Peki ya kazandırdıkları? Baykal belli ki bunu düşünmeye fırsat bulamamıştır. Aynı kulvarda kosaan iki parti, CHP ile MHP arasındaki yarış MHP kazanmıştır. CHP, MHP'nin koltuk değneği olmuştur.

Parlamentoda aynıysa olacaktır. İki parti arasındaki sovenizm yarışını parlamentoda da vuku bulacaktır. Her ikisinin hedefi de DTP'li vekiller olacaktır.

## Baraj sökmedi ama burjuvada engel çok

"Bağımsızın barajı yok" sloganı gerçek oldu. Baraj sökmedi. 20 DTP'li, iki sosyalist vekil meclise girdi.

Ama Osmanlı'da oyun çok. Bağımsızların grup kurmasını engellemek için engel üzerine engel çıkarılıyor. İstanbul 3. Bölge milletvekili Sebaha Tuncel hedef tahtasında şimdi. Amaç, bağımsız vekillerinin sayısını düşürerek onları grup kurma olanağından mahrum etmek. Böylelikle de seslerinin topluma ulaşmasını engellemeye çalışmak. Bağımsız aday taktiği ile baraj yıkıldı ama burjuvanın emekçinin, ezilenin, Kürtün temsilini hazmedemediği gün gibi ortada. Burjuva kendi parlamentosunda ayrıntı istemiyor. Neymiş? Sebaha Tuncel bölücüyümüş. Bak sen...

Daha düne kadar Sebaha Tuncel örgüt üyeliği ile yargılanıyordu. Mahkeme de bu suçtan yargılanırken milletvekili seçildiği için Tuncel'i bıraktı. Hemen ardından meşum eski Yargıtay Başsavcısı Sabih Kanadoğlu konuştu. Tuncel'in serbest bırakılmasının yanlış olduğunu söyledi. Sanki düğmeye basılmış gibi birden bire Tuncel'in de tahliye gerekçesini değiştiriverdi mahkeme. Bu ne demek? Şu demek: Tuncel'in yargılaması devam edecek. Yani Tuncel'e dokunulmazlık yok. Ceza alırsa da vekilliği düşecek. Dedik ya burjuvanın ezilene, emekçiye, Kürde tahammülü yok. Olsun. Meclis'de iki de sosyalist vekil var. Biri Akin Birdal... Diğeri Ufuk Uras... Burjuvaya inat, Kürdü grupsuz bırakmaz onlar.



## Asker inatçı

Körün değneğini bellediği gibi asker de bir santim ileri gitmemekte kararlı. Büyükanit kendisine sorulan soru üzerine gayet açık konuştu: "Soylediklerimizin arkasında duruyoruz." Bu ne demektir?

Cumhurbaşkanlığı makamına Gül'ün ya da bizim onay vermediğimiz birinin çıkmasına karşıyız. Bugün asker seçimler öncesinde olduğu gibi yine fütursuzca siyasete müdahale etme cesaretini gösterebilir mi? Henüz bunun şartları yoktur. Seçim sonuçları askeriyeye müdahalesinin önemli ölçülerde engelleyecek bir işlev görmüştür.

Ama bundan askeriyeye müdahale etme isteğinin ortadan kalktığı sonucu çıkar mı? Çıkamaz. Büyükanit'in açıklaması bunu ortaya koymaktadır. Şimdi asker sütre gerisine yatacak fırsat kollayacak ve bulunduğu ilk fırsatta da yine 27 Nisan Muhturası gibi bir işi gündeme koymaya kalkacaktır. Asker kendisini memleketin sahibi sanıyor. Böyle düşünmeye devam ettiği müddetçe de onun elini kolunu bağlayacak hiçbir şey yoktur.